

Jenštejnský občasník

„Lidé to jsou, kdo tvoří obec, nikoli zdi.“ – Thúkydídés

březen 2019

Zvon do kapličky v Jenštejně

Nadále pokračuje veřejná sbírka na nový zvon do kapličky na návsi v Jenštejně. Od spuštění sbírky dne 1.12.2018 do termínu uzávěrky Jenštejnského občasníku se podařilo vybrat 123 797 Kč. Těší nás, že se našlo tolik místních obyvatel, firem a spolků, kteří byli ochotni podpořit odlišit a instalaci originálního zvonu, který oživí naši návěs a zůstane zde i dalším generacím.

Zvonička na kapličce je malá, a nejprve se zdálo, že zvon v ní nepůjde rozehýbat. Proto jsme uvažovali o variantě, kdy se na samotné tělo zvonu umístí elektromagnetické kladivo, které vyklepává rytmiku houpání.

Nakonec se nám podařilo zajistit firmu, která má s podobně velkými zvoničkami zkušenosti, a je schopná do zvoničky vyrobit a instalovat novou dubovou vestavbu, která je nezbytná pro zavěšení a rozhoupání zvonu. Rozhoupání zvonu bude mít také lepší akustiku. Pokud vše bude probíhat podle plánu, nový zvon by mohl zdobit kapličku od konce června letošního roku.

V současné době dolaďujeme zdobení zvonu. Přislíbili jsme každému, kdo přispěje částkou alespoň 5 000 Kč, umístit jméno na zvon. Takovou či vyšší částkou přispělo 16 jednotlivců, spolků nebo firem. Zvon je samozřejmě malý a mnoho textu se na něj nevejde, ale ta jména tam mohou být ještě po generace. Pokud se vše podaří, uvažujeme o tom, že bychom na samotnou kapličku umístili ještě nějakou vhodnou a decentní tabulku se jmény dárců.

Veřejná sbírka stále běží, ale samotný nápis na zvonu již nemůžeme garantovat, je třeba jej zadat do výroby, abychom v červnu mohli zvon instalovat a také vysvětit. Finanční příspěvky můžete zasílat na transparentní účet u Komerční banky a.s., číslo účtu: 115-8264590207/0100. Přehled o pohybu finančních prostředků naleznete na: <https://www.kb.cz/cs/transparentni-ucety/obec-jenstejn-obec-jenstejn-czk>.

Jana Minxová

KONTAKTY

Norbert Hlaváček, starosta
starosta@jenstejn.cz

Martin Šidlák, místostarosta
martin.sidlak@jenstejn.cz

P. Antořová +420 607 091 159
P. Rachová +420 286 851 985
info@jenstejn.cz

Úřední hodiny OÚ:
Po 7:30–11:00, 13:00–19:00
Út 7:30–11:00
St 7:30–11:00, 13:00–18:00

Obecní policie:
+420 724 111 222
Pošta Jenštejn:
Po+St 15:00–18:00
Út+Čt+Pá 8:00–11:00

Pošta Zeleneč:
Po-Pá 8:00–11:00 14:00–18:00

Knihovna:
Čt 17:00–19:00

MŠ Jenštejn:
www.msjenstejn.cz
www.jenstejn.cz – obec
facebook.com/jenstejn – Facebook

SK Jenštejn
www.skjenstejn.wz.cz

Jenštejnský občasník
redakce@jenstejn.cz
picasaweb.google.com/fotojenstejn
facebook.com/jenstejnskyobcasnik

Obnova veřejného sportoviště V Katovičkách

Název tohoto článku je i oficiálním názvem akce, na kterou jsme v únoru podali žádost o dotaci z Ministerstva pro místní rozvoj, programu Rozvoje regionů 2019+. Antukový povrch je náročný na každodenní údržbu a využitelný jen pro omezený okruh sportů. Pro menší děti je antukový povrch i relativně nebezpečný.

Na jednom ze dvou kurtů plánujeme aplikovat umělý multifunkční povrch, aby mohlo být hřiště využíváno skutečně jako multifunkční - pro mnohem širší škálu sportovních aktivit. Navíc bude hřiště prakticky bezúdržbové.

Stávající ochranné sítě kolem celého sportoviště jsou také ne-

vyhovující. Vzhledem k uvažované multifunkční sportovní ploše je nutný i jiný typ ochranné sítě s menšími oky, aby se sportovní aktivity nestaly nebezpečné pro kolemjdoucí občany nebo pro děti na

nedalekém dětském hřišti. Záměrem je tedy pořídit i nové ochranné sítě, a to pro oba dva kurty.

Doplňno bude i další vybavení z rozpočtu obce jako např. volejbalové sloupky vč. sítě na volejbal,

které bohužel nelze hradit z poskytnuté dotace, ale nepředstavují již vysoké náklady. Zda budeme úspěšní a dotaci získáme, se dozvíme v průběhu května. Realizace by pak proběhla v letních měsících. Obec se zavázala ke spolufinancování v minimální výši 30% z celkových užitelných nákladů akce, z vlastních zdrojů by tak obec přispěla přes 500 tisíc Kč. Celkové náklady akce dosahují přes 1,8 milionů Kč. Zda a v jakém rozsahu se záměr bude realizovat bez případné dotační podpory, by muselo projednat zastupitelstvo obce. Prozatím je to ale předčasná úvaha. Věříme, že se dotaci podaří získat!

Pavla Antošová

Přístavba mateřské školy v plném proudu

Již v září 2017 se zastupitelstvo obce zabývalo navýšením kapacity stávající mateřské školy a pověřilo starostu obce výběrem nejvhodnější nabídky na vyhotovení návrhu řešení přístavby jedné třídy MŠ. Jakmile byl známý i rozpočet akce, hledaly se možnosti financování.

Připraveny byly celkem 3 žádosti o dotaci, podány byly nakonec jen dvě. Dotaci ve výši 6 224 872,50 Kč se podařilo získat z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), který spravuje Ministerstvo pro místní

rozvoj. Získání stavebního povolení nakonec trvalo 6 měsíců, od doby podání žádosti do získání rozhodnutí, které bylo pravomocné až v polovině února 2019. Oproti stávající budově budou dešťové vody svedeny do jímky a využity k zalévání. Tento a mnoho dalších zdánlivých detailů jsme řešili a přesto se nám podařilo včas připravit staveniště, tak aby mohl zhotovitel práce zahájit bezprostředně po uplynutí lhůty pro odvolání a celá výstavba se neprotáhla do zimního období.

Stavba probíhá dle harmonogramu. Hotovo by mělo být do konce září 2019. Jsme vázáni i dotačními podmínkami, tj. pevným datem dokončení realizace akce, což je samozřejmě promítnuto do smlouvy o dílo.

Po kolaudaci bude následovat „administrativní“ navýšení kapacity a samozřejmě také dovybavení interiéru. Předpokládáme, že by mohla být nová třída s kapacitou 25 dětí v provozu začátkem roku 2020, respektive od pololetí školního roku 2019-2020.

Zahrada, o kterou děti zdánlivě přišly, byla v obdobném rozsahu rozšířena za stávající budovou školky směrem k poli, kde je již nyní shodné vybavení a to i velmi oblíbený kopeček se skluzavkou.

Probíhající stavba znamená jistě omezení a zhoršené podmínky jak pro děti, jejich rodiče, personál školky, tak i pro obyvatele okolních domů. Všem děkujeme za shovívavost a trpělivost. V případě problémů či nejasností se na nás neváhejte obrátit.

Pavla Antošová

OBECNÍ SLOUPEK

Vzhledem ke stále přibývajícím problémům se starými a nemocnými stromy na návsi jsme nechali provést dendrologický průzkum. Následně byl zpracován projekt revitalizace zeleně na návsi, ve kterém byly výsledky tohoto průzkumu zohledněny tak, aby zůstalo zachováno maximální množství kvalitních a perspektivních stávajících dřevin. Staré a nemocné stromy budou nahrazeny novou, vhodnější výsadbou. Podrobnější informace naleznete v samostatném článku tohoto vydání Jenštejského občasníku.

Svoz velkoobjemového odpadu do velkokapacitních kontejnerů, na více místech v obci a po delší čas, bývá v Jenštejně tradičně dvakrát ročně (březen a říjen). Na tyto svozy navazuje i svoz nebezpečného odpadu. Březenový svoz vychází na pátek 29. a sobotu 30. března 2019. Kontejnery budou přistaveny kolem 12. hodiny na náves Jen-

štejn, na začátek Hradní ulice a do Dehtár (u hlavní silnice před Jiřelovu zahradu). Odveze-ne budou tentokrát již v sobotu ve 14 hodin. Prosíme o dodržování kladení odpadu od dna kontejneru, tedy jeho zadní části. Pokud dáte svůj odpad na kraj, zadní část se stane nepřístupnou a nebude využita. Děkujeme za pochopení. Nebezpečný svoz proběhne v sobotu Jenštejn náves od 8.45 do 9.15 hodin a Dehtáry u hlavní silnice (před Jiřelovou zahradou) od 9.20 do 9.50 hodin. V ostatních měsících můžete i nadále využívat již standardních svozů kontejneru menšího, který střídá své stanoviště pravidelně – náves Jenštejn a ulice Hradní Jenštejn. Pozor, do kontejnerů nepatří eternit! Pokud potřebujete zlikvidovat eternit, prosím kontaktujte kancelář obce.

Svozy bio nádob startují 1. dubna 2019. Buďte připraveni a přijďte si do kanceláře obce pro

svou hnědou nádobu. Svoz biologického odpadu je pro uživatele výhodný. Mohou se zbavit listů, náletů, větví, staré trávy apod. Je rovněž vhodné ulevit odpadkovému koši a třídít zvlášť např. slupky, zbytky z kuchyně (kromě masa), ale i podestýlky domácích mazlíčků (sláma, piliny apod.). Do nádoby patří veškerý přírodní materiál.

I nadále nabízíme třídění plastu a papíru přímo u Vašeho domu. Žlutá nádoba (plast) a modrá nádoba (papír) o objemu 240 l se svází vždy koncem měsíce. Papír poslední ÚTERÝ v měsíci a plast poslední ČTVRTEK v měsíci. Nádob jsou stále k dispozici v kanceláři obce. Platíte pouze nájem nádoby (200 Kč za nádobu a rok). Svoz i nadále dotuje obec.

Využitý olej z kuchyně můžete stále nosit do speciální svozové nádoby umístěné před obecním úřadem označené OLEJ. Jelikož má otvor pro vhoz nádoby s ole-

jem úzký, je vhodné olej sbírat do rozměrově klasických pet lahví, které jdou do otvoru vhodit. Nevhodné jsou široké plastové nádoby (např. od pracího prášku), ty otvorem nevhodíte.

Nově bude umístěn červený kontejner na drobný elektroodpad do prostoru separačního stání na Radonické (přehled všech separačních stání najdete na www.jenstejn.cz, v sekci svoz odpadu). V současné době je ve výrobě, která bohužel může trvat i několik měsíců. O jeho přistavení Vás budeme informovat.

Výzva všem občanům žijícím v části Nový Jenštejn: opakovaně upozorňujeme, že vlhčený toaletní papír, desinfekční, dětské či odličovací ubrousky vč. odličovacích tamponů, ani jiné hygienické potřeby (kromě klasického toaletního papíru) do záchodové mísy nepatří. Vyzýváme vás tímto ke striktnímu dodržování shora uvedeného.

Pavla Rachová, Jana Minxová, Pavla Antošová

Devět pokácených stromů nahradí 12 nových

Náves projde úpravou po mnoha letech

Náves, jako přirozené centrum obce, už je dlouhou dobu beze změny. Poslední rekonstrukce proběhla v 70. letech 20. století, kdy byly vybudovány živé povrchy a chodníky. Loni došlo k opravě kapičky a nyní nastal čas na drobnou úpravu celé návsi.

Trochu nepříjemnou věcí je, že se musí pokácet celkem devět stromů, které jsou ve špatném stavu. Podle studie odborné firmy, která je zveřejněná na webu obce, jsou tyto stromy ve špatném stavu a mohly by ohrožovat své okolí. Jde zejména o staré hrušky či ořešáky. Bohužel ve velmi špatném stavu je vánoční strom

u kapičky, který je napadený mšicí smrkovou a především prosychá. To je vidět už i z dálky.

Nový vánoční strom vysadíme místo nevhodně vysazeného velkého keře poblíž hostince u Cafourků. Po kácení bude co nejdříve následovat výsadba nových stromů a keřů. Ostatní dřeviny na návsi budou ošetřeny odborným řezem. Aby zeleň v obci spíše přibývala než ubývala, místo devíti pokácených stromů necháme vysadit celkem 12 nových. Šest z nich bude na začátku Hradní ulice po levé straně při vjezdu do Nového Jenštejna. Nejde sice o obecní pozemek, ale obec má souhlas developera s touto výsadbou.

To ale není jediná změna na návsi. K lavičkám pod kaštanem byly umístěny dva malé herní prvky pro děti – houpačka a skluzavka. Obec je získala jako sponzorský dar, na zahradu mateřské školy se nevejdou a dětská hřiště už jsou také různými herními prvky přeplněná.

Houpačka i skluzavka jsou umístěny podle bezpečnostních certifikátů a s dostatečnou dopadovou plochou. Přístupná budou až dopadová plocha proroste travou a bude dostatečně stabilní a bezpečná. Novou podobu dostane i pomník padlým ze světové války, podrobnosti jsou v samostatném článku.

Martin Šidlák

Pomník padlých v novém

V souvislosti s úpravou návsi se opravy dočká i pomník občanům Jenštejna padlým ve světové válce. Vánoční smrk, který je v těsném sousedství pomníku, musí být kvůli napadení škůdci a prosychání pokácen. Nový bude vysazen na jiném místě, protože jeho umístění tak blízko pomníku není vhodné. Upravena bude i okolní okrasná zeleň.

Hlavní změnou je ale výměna plotu. Starý plot bude nahrazen novým kovovým. Zastupitelstvo vybíralo ze dvou návrhů a vybralo ten levnější, přesto pro takové účely vhodný (viz obrázek). Po loňské opravě kapičky tak pietní prostor před obecním úřadem dostane důstojnou podobu, kdy stromy nebudou stínit ani pomníku, ani kapičky, na kterou ještě letos bude umístěn nový zvon. Ve veřejné sbírce bylo v době uzávěrky občasníku vybráno celkem 123 797 korun.

Martin Šidlák

Jak to je s připojením nových domů na čističku

Na začátku března proběhlo už páté zasedání zastupitelstva obce v tomto volebním období. Pro mě to bylo již celkem 44. a současně druhé jednání, ze kterého jsem neměl žádnou velkou radost. Stejně jako poprvé se jednalo o plánovací smlouvu na výstavbu nových domů na Kovářské. Plánovací smlouva se ve stavebním řízení pořizuje v případech, že stavební záměr klade nové nároky na veřejnou dopravní nebo technickou infrastrukturu. Taková smlouva tedy definuje zejména způsob, jakým příslušnou infrastrukturu upravit tak, aby bylo možné příslušnou stavbu v návaznosti na dotčenou infrastrukturu využívat.

V případě domů na Kovářské bylo důvodem k pořízení takové smlouvy zejména připojení nových domů na stávající kanalizaci a tedy na stávající obecní čistírnu odpadních vod. O naší čističce se toho na zastupitelstvu i jinde v Jenštejně už namluvilo hodně a není žádným tajemstvím, že její kapacita i technický stav nejsou právě ideální. Čistička byla vybudována v devadesátých letech s kapacitou 750 EO a v roce 2004 byla rozšířena na současnou kapacitu 1000 EO. Zkratka EO znamená „ekvivalentních obyvatel“ a je to uměle zavedená jednotka, která se používá pro návrh potřebné kapacity čistíren odpadních vod pro konkrétní území. Výpočet této kapacity vychází z množství odpadní vody, která do čističky přiteče a míry jejího znečištění. Bohužel se jedná o teoretickou jednotku a neexistuje jednoduchý způsob, jak ji například jednoznačně stanovit pouze z počtu obyvatel nebo domů, které jsou k čističce připojeny. Ve značné míře záleží například i na tom, jak jsou připojené domy využívány v průběhu dne nebo roku. Stejně tak je třeba počítat s tím, že čistírny obvykle krátkodobě zvládnou i velké přetížení a naopak nefungují správně, pokud je zatížení mnohem nižší, než je plánovaná kapacita. V ideálním případě by čistírna měla pracovat trvale s konstantní zátěží.

I přes to všechno je třeba říct, že naše čistírna v současné době žádné velké kapacitní rezervy nemá a celý systém naší kanalizace má i jiné problémy než jen kapacitu ČOV. Zejména se jedná o problémy s přečerpáváním odpadních vod z oblasti Nového Jenštejna. Na čerpací stanici na začátku Hradní tak dochází k častému a opakovanému ucpá-

vání čerpadel, které musí provozatel kanalizace (VaK Zápy) řešit častými servisními zásahy.

Na jaře 2016 jsme s developerem nejprve řešili plánovací smlouvu na dvacet nových domů v Soukenické (u školky). Byla to vlastně první výstavba v Novém Jenštejně od dokončení domů ve Zlatnické. Pro tyto domy byla kapacita ČOV dle vyjádření provozovatele dostatečná, ale ve smlouvě se přesto podařilo vyjednat příspěvek developera obci 1,4 mil. Kč. Ve smlouvě je dále dohoda o možném budoucím převodu volného pozemku vedle školky obci.

Na podzim 2016 pak přišla na řadu plánovací smlouva na 30 rodinných domů v Kovářské. Vyjádření provozovatele ČOV ten-

šebního provozu. V současné době nemá ČOV další volnou kapacitu. “ Zde je nutné si uvědomit, že ve stavebním řízení nerozhoduje obec nebo její zastupitelstvo, ale právě stavební úřad. Na základě smlouvy zahájila obec projektové a další práce na přípravě projektu rozšíření ČOV. Projekt je to poměrně komplikovaný i vzhledem k tomu, že rozšířená čistička musí zachovat současnou plochy a celkové náklady se zatím odhadují na desítky milionů Kč. I přes to se i díky skvělé práci obecního úřadu podařilo dotáhnout projektovou dokumentaci, získat stavební povolení a připravit veřejnou zakázku na zhotovitele na české poměry ve stavebních řízeních v rekordním čase dvou let.

tokrát znělo, že kapacita čističky již není pro další rozvoj lokality Nový Jenštejn dostatečná. Součástí hrazeny zložitě plánovací smlouvy byl tedy plán, že předpokladem další výstavby je tzv. intenzifikace ČOV na novou kapacitu 3000 EO, kde bude pro potřeby obce mimo Nový Jenštejn ponecháno 1200 EO. Developer se ve smlouvě zavázal přispět částkou 70 000 Kč za každý dům, zaplatil projektovou přípravu intenzifikace ve výši 1 mil. Kč a celkové náklady na rozšíření čističky měly být hrazeny z dotačních titulů a z příspěvků developera. Obec tedy nepředpokládá platit rozšíření ČOV z vlastních prostředků.

Smlouva vešla v platnost v lednu 2017 a tzv. vodoprávka neboli Odbor životního prostředí městského úřadu Brandýs nad Labem – Stará Boleslav vydal stavební povolení s následující podmínkou: „Kolaudační souhlas k výše uvedené stavbě může být vydán až po uvedení intenzifikované obecní ČOV Jenštejn do zku-

Osobně jsem měl i vzhledem ke složitému schvalování této smlouvy za to, že tento postup je všem zúčastněným dostatečně jasný. Proto mě trochu překvapilo, že developer zahájil stavbu domů v době, kdy nemohl předvídat, kdy bude intenzifikace dokončena a kdy tedy bude moci dle smlouvy a podmínek úřadu domy kolaudovat. Z mého pohledu se více než o podnikatelskou odvahu jednalo poněkud troufalé, až drzé řešení. V posledních pak měsících řešil developer několik možností, jak problém s připojením domů vyřešit. Řešila se možnost čast odpadních vod odvázet do jiné čističky nebo vybudování jímek. To ale vodoprávní či stavební úřad postupně zamítl. Jediným řešením, jak zkolaudovat, tedy bylo napojení na stávající čističku. Nepovolit kolaudaci a domy nepřipojit se nabízelo jako to nejsnazší a jediné správné řešení a většina zastupitelů se k němu přikláníla. Provozovatel ČOV VAK Zápy ale nakonec po konzultaci s vo-

doprávním úřadem písemně potvrdil, že napojení dalších domů včetně budoucích dalších 20 vedle JZD čistička technicky zvládne (tyto domy už mají kapacitu řadu let rezervovanou). Ke změně stanoviska provozovatele vedla zaprvé technická kapacitní rezerva stávající čističky a dále údaje o jejím skutečném zatížení. Tyto údaje ukazují stávající zatížení ČOV jako 689 EO.

Jako zastupitelé jsme tedy měli dvě možnosti. Buď dodatek k plánovací smlouvě neřešit a nechat rozhodnutí o kolaudaci za nových podmínek na stavebním úřadu, a nebo dodatkem plánovací smlouvy upravit. Dodatek smlouvy umožňuje na základě vyjádření provozovatele domy napojit a developer za ně obci zaplatí plánovaný příspěvek 2,1 mil Kč i bez realizace intenzifikace ČOV. Z mého pohledu by bylo jistě nejlepší držet se původní smlouvy, ale na nové podmínky bylo třeba reagovat. Osobně odmítám argumenty, že domy už skoro stojí a bylo by nefér k jejich novým majitelům blokovat kolaudaci. Nové majitele měl developer informovat, že kolaudace domů je vázaná na intenzifikaci ČOV a její termín není znám. Stejně tak odmítám argumenty developera, kolik dobrého už obci přinesl a přinese. Jistě by se něco našlo, ale z mého pohledu to není pro obec tak bezproblémové a dokonalé. Na druhou stranu hrozilo, že domy budou zkolaudovány i přes vůli zastupitelstva. Dále je třeba vzít v úvahu, že se jedná o necelých 10% nárůstu počtu domů v Jenštejně a to i ve vztahu k ČOV a musím i uznat, že dozastavení Kovářské je pro mne osobně menší problém než další etapy výstavby. Současně schválením dodatku získá obec prostředky na potřebnou úpravu čerpadel na Hradní ulici, ke které dojde snad ještě na jaře, a dále je možné plánovat výstavbu podzemní vyrovnávací nádrže, která pomůže stávající čističce. Výstavba nové je totiž dle mého názoru stále v nedohlednu a to zejména pro předpokládané vysoké investiční náklady.

Hlasoval jsem tedy nakonec stejně jako ostatní přítomní zastupitelé pro, protože se jednalo o to lepší z ne příliš dobrých řešení. Během jednání jsem také zastupce developera upozornil, že bych velmi ocenil, abychom byli v budoucnu ušetřeni dalších podobných překvapení a další výstavbu v Novém Jenštejně považují bez intenzifikace ČOV za nepřijatelnou.

Jiří Hulík, zastupitel

Komunitní akce Jenštejn 2019

Jako každý rok sešla se i letos parta lidí, kteří chtějí něco dělat v Jenštejně a pro Jenštejn. Ještě jednou tedy děkuji všem, kteří mají zájem podílet se na komunitním životě v obci a nepatří mezi ty, kteří pouze čekají na to,

co pro ně ostatní nachystají. Nápadů by bylo spousta, ale najít lidi, kteří by je i realizovali, se ne vždy podaří.

Za obec jsem se vždy snažil všem dobrovolníkům i všem nápadům nechat dveře dokořán, ale

je opravdu na vás, kteří zde žijete, nejen přespáváte, abyste si řekli nejen co chcete, ale také co proto vy sami uděláte.

Jsem obrovsky pyšný na partu „tradičních“ dobrovolníků z řad jednotlivců i spolků, ale na druhé

straně si říkám, že jich příliš nepřibývá. Na rozdíl od těch, kteří kritizují jakoukoliv akci, přestože sami nikdy nepřiložili ruku k dílu a pro obec zdarma neudělali nikdy nic...

Norbert Hlaváček

AKCE V ROCE 2019

termín	název	garanti
v průběhu roku	Čtení a tvoření, Noc s Andersenem	J. Vrbová
v průběhu roku	Přednášky k tématu finanční gramotnosti pro děti	N. Hlaváček, OÚ
v průběhu roku	Malířská akademie	N. Hlaváček, P. Djakovic, OÚ
v průběhu roku	Den otevřených dveří v hasičárně	J. Půda, J. Hulík, JSDHO Jenštejn
v průběhu roku	Divadlo pro seniory / výlet s výkladem - Praha	Z. Dvořáková, OÚ P. Rachová
v průběhu roku	Garážový výprodej	M. Hlaváčková, Z. Dvořáková
10. února	Karneval pro děti	P. Ječmen, N. Hlaváček, OÚ
18. března	Studentské projekty - Hrad Jenštejn	Z. Šimerka, Oblastní muzeum
22. března	Jozevská zábava	P. Ječmen, N. Hlaváček, OÚ
31. března	Odemykání hradu	Z. Šimerka
6. dubna	Uklidme česko	Z. Dvořáková, OÚ P. Rachová
14. dubna	Velikonoce na hradě - pletení karabáče, tvoření	Z. Šimerka
30. dubna	Pálení čarodějnic	J. Musílek, SDH Jenštejn
26. května	Řemeslný den na hradě	Z. Šimerka
22. června	JenštejnFest	M. Švecová, P. Ječmen, N. Hlaváček, sportovci, hasiči
29. června	Letní hra(d)ní na hradě	Z. Šimerka
srpen	Letní kino Jenštejn	P. Gnan, P. Cikaník, OÚ
3. srpna	Summer Party	P. Cikaník, Team Overhead, OÚ
7. září	Dny evropského dědictví na hradě	Z. Šimerka
7. září	Jenštejnská Pětka	P. Ječmen, M. Švecová, R. Hlaváčková, sportovci, hasiči
8. září	Loučení s prázdninami	K. Malina, Sportovci Jenštejn
29. září	Zamykání hradu	Z. Šimerka
říjen/listopad	Drakiáda	N. Hlaváček, OÚ
17. listopadu	Lampiónový průvod, ohňostroj, setkání na návsi	N. Hlaváček, SDH Jenštejn
17. listopadu	Výhled z veže hradu na ohňostroj	Z. Šimerka
1. prosince	Rozsvícení vánočního stromčku	K. Zemanová, OÚ
1. prosince	Advent na hradě	Z. Šimerka
5. prosince	Mikuláš pro děti	N. Hlaváček, OÚ

Průzkum mezi seniory nad 65 let

A) Máte zájem o návštěvu divadelního představení v Praze, pokud by obec Jenštejn zajistila bezplatný odvoz autobusem tam i zpět, popřípadě i nákup lístků do divadla?

B) Máte zájem o komentovanou prohlídku Prahy s průvodcem, pokud by obec Jenštejn zajistila bezplatný odvoz autobusem a zaplatila průvodce?

Pokud by vás varianta A nebo B zajímala, popřípadě vás zajímají obě varianty, pak prosím napište krátkou zprávu spolu s Vaším jménem a kontaktem na Vás na info@jenstejn.cz nebo vhodte lísteček do schránky OÚ Jenštejn.

Podle toho, zda projeví zájem dostatečný počet lidí, se budeme rozhodovat, zda budeme organizovat tyto akce. OÚ

Ivan Trojan bude „Šarlatán“ Jan Mikolášek

Začalo natáčení filmu o jenštejském léčiteli. Filmaři ho vidí jako výjimečnou osobnost bojující s vnitřními démony.

Známá polská režisérka Agnieszka Hollandová v únoru představila světovou premiéru svého filmu *Mr. Jones*, který se odehrává v 50. letech na Ukrajině, a už natáčí svůj další historický film. Tentokrát se ale týká jedné z nejslavnějších jenštejských osobností, léčitele Jana Mikoláška. Film se navíc bude odehrávat právě především v době, kdy Mikolášek působil v naší obci.

Agnieszka Hollandová studovala v 60. letech film na FAMU v Praze a po filmech, které natočila například s Leonardem DiCapriem (*Úplné zatmění*) nebo seriálem jako *Domek z karet* (*House of Cards*) s Kevinem Spaceym se vrací do Česka, kde už dřív natočila například známou televizní minisérii *Hoříci keř*.

Jana Mikoláška bude v jejím novém filmu *Šarlatán* představovat šestinasobný držitel Českého lva Ivan Trojan a také jeho osmnáctiletý syn Josef, který ztvární Mikoláškovu osobnost v mladším věku. Výraznou postavu léčitelova asistenta si zahrraje dosud takřka neznámý slovenský herec Juraj Loj. Natáčí se podle scénáře Marka Epsteinova – rozhovor s ním si můžete v tomto čísle *Jenštejského občasníku* přečíst samostatně.

Osobnost léčitele Jana Mikoláška, který za svůj život léčil přes

5 milionu lidí, podrobně přiblížil kronikář Jan Kovanda v článku v *Jenštejském občasníku* v září 2014. V něm také Mikoláška cituje: „Nikdy jsem nikoho nepřemohl, nikoho neporazil, nepobil miliony nepřátel, jako mnozí z těch, kdož si vydobyli nesmrtelnost. Byl jsem jenom bylinkář a mým úkolem bylo zmírnit utrpení a prodloužit život. Ale i když jenom skromně odhaduji, že jsem alespoň jednomu člověku ze sta prodloužil život o jeden rok, pak mi vychází, že jsem zachránil pro tuto krásnou zemi 40 000 let života, a jsem šťasten, protože vím, že jsem žil sice odlišný, ale užitečný život.“

Filmaři k tomu dodávají, že v jejich podání jde o příběh člověka výjimečného, ale zároveň velmi nejednoznačného. „Vím, že zachraňuje životy, umí pomoci lidem, ale zároveň si uvědomuje, že potřebuje pomoci i sám sobě. A ten svár v něm je další dramatickou linkou příběhu,“ říká Ivan Trojan. Scenárista Epstein mluví v souvislosti v Mikoláškem o boji s vnitřními démony.

Hlavní část natáčení probíhá v dubnu a červnu 2019 v Čechách, například na Okoři či v Mladé Boleslavi, v samotném Jenštejně bohužel ne. Premiéra filmu je zatím předběžně naplánovaná na únor roku 2020.

Pavel Sladký

„Svlékal své pacienty a dělal z nich zase lidi“

Scenárista Marek Epstein, který je podepsaný pod filmy jako *Anděl páně*, *Ve stínu*, *pohádkář*, *Grandhotel ad.*, odpovídá na otázky *Jenštejského občasníku* o připravovaném filmu o jedné z nejslavnějších novodobých osobností naší obce, léčiteli Janu Mikoláškově. Snímek už brzy začne natáčet známá polská režisérka Agnieszka Hollandová (*Hoříci keř ad.*) pod názvem *Šarlatán*.

Kde a jak jste poprvé narazil na osobnost léčitele Jana Mikoláška?

Jan Mikolášek mi byl odhalen šéfdramaturgem České televize Jardou Sedláčkem s tím, že se v televizi objevil zajímavý námět od vzdáleného Mikoláškovy příbuzného. Četl jsem ho s jistou mírou despektu a naprostou neznalostí tématu. S každou větou ve mně ale sílil pocit, že je to neobyčejně zajímavý a silný příběh. Jeho nespornými klady byl i fakt, že o Janu Mikoláškově – člově-

ku – se toho zachovalo poměrně málo. Také názorová shoda na to, že nechceme dělat striktně životopisný, ale především dobrý film, mě zlákala. A na nabídku napsat scénář, jsem kývnul.

Jak ho vidíte vy? Co vás na něm nejvíce zajímá, resp. co je pro vás na něm nejzajímavější jako na dramatické postavě? Anotace, kterou máme zatím k dispozici, říká, že „jeho mimořádné schopnosti jsou však vykoupeny bojem s vlastními démony. Léčitelství je jeho vnitřní spásou a ochranou před sebou samým...“

Na Janu Mikoláškově je pozoruhodné skoro všechno. Jeho až nadpřirozená schopnost diagnózy z moče, jeho zatvrzelost, s jakou se vymykal běžným konvencím všech systémů i touha těchto systémů Mikoláška využít a posléze ho zničit. Jeho dar mu dával nesporné výhody a zároveň ho přiváděl na nebezpečné hranice. Léčil slavné osobnosti první

republiky, fašistického Německa i komunistického Československa. Svlékal své pacienty a dělal z nich zase lidi. A lidi Mikoláška fascinovali. Lidi on léčil. A léčení byl jeho osud. Jeho soukromý život pak nabízí až antickou linku s tragickým vyústěním.

Skrze Mikoláška chcete vyprávět i o době, ve které žil. Na které období se budete nejvíce soustředit? Bude to jeho život po roce 1948?

Základní dramatické oblouky se odehrává v 50. letech, kdy Státní bezpečnost zosnovala s Mikoláškem předem připravený proces. My jsme tento motiv využili. Skrz vyšetřování se ale pokoušíme mapovat Mikoláškův život od první světové války až po jeho odsouzení. Doba a dobovost nám tedy do vyprávění logicky prosakují i z těchto časových rovin.

Mikoláška bude hrát Ivan Trojan (a jeho syn Josef) – ne

poprvé ve filmech podle vašich scénářů (Václav, Ve stínu, Anděl páně...). Myslíte, že na něj už při psaní scénáře?

Při psaní scénáře jsem myslel na pana Mikoláška. Nevěděl jsem, že to bude hrát Ivan Trojan a režisovat Agnieszka Holland, prostě jsem jen doufal, že to, co vymyslím, bude dobré. Ze střípků, které se dochovaly, je cítit, že Mikolášek byl složitá osobnost. Nesporně vykonal mnoho dobra a zachránil spousty životů. Přesto v jeho duši existovaly i temnější zákoutí, která jsem potřeboval zmapovat a pochopit je. Ale právě pro tyto stíny, které jsou naznačeny ve vzpomínkách a které jsme si dovolili rozvinout do naší fikce, je podle mě Mikolášek tak plastickou a atraktivní postavou. Ať už ho budou lidé vnímat z našeho vyprávění jakkoliv, pro mě to byl člověk, který celý život hledal lásku v sobě samém i ve svém okolí. Ne vždy ji však nacházel...

Pavel Sladký

Katovičky, Vřesek, 14 lánů... Kde se vzaly pomístní názvy?

Co jsou pomístní názvy a jak vznikaly? Byly to vžitě názvy míst podle jejich charakteru a polohy. V podání obyvatel obce to byla jakási důležitá místní neoficiální mapa. Pomístní názvy se začaly uplatňovat s rozrůstající se vesnicí, kdy ještě dlouho naše historie neznala čísla popisná ani názvy cest. Sloužily k rychlé orientaci.

V Jenštejně se pomístní názvy v psané historii objevily v 16. století při vzniku prvních 14 velkých gruntů – statků. Tehdy byl vztýčen „Bílý křížek“ a v jeho okolí založili hospodáři 14 velkých lánů. A první pomístní název zněl „Na 14 láněch“ (1 lán = 18,5 ha). Až do současné doby se zachoval název „Na 14“ a slovo láněch zmizelo.

Další části pozemků se říkalo „Pod remízem“ a další pole po obou stranách cesty, později častěji vyštěrkované, měly název „K Dehtárům“. V současnosti na těchto polích vyrůstá Nový Jenštejn.

Pod silnicí od Radonic k Zápům byla pole zvaná „Na Vartě“. Nyní je i zde nová radonická výstavba.

Hranicí obcí Jenštejna a Radonic byl potok. Po 1. světové válce vyrostla vpravo od silnice řada domů včetně zahradnictví u Divišů. Této části se říkalo „Nový Jenštejn I“. „Nový Jenštejn II“ byla řada domů vystavěných na kraji Podolanky za „Čermákovou skálou“. Oba Nové Jenštejny byly v roce 1960 převedeny do katastrů příslušných obcí a názvy byly zrušeny.

Na „Nový Jenštejn I“ bezprostředně navazuje údolí „Brížek“. Uprostřed údolí je nevysoká oválná skála porostlá lesíkem. Současně se vznikem hradu v Jenštejně ve 14. a 15. století zde stálo hradiště „Vřesek“, které zaniklo během třicetileté války. Nyní má tato skála název „Amerika“. Kolem skály byl velký rybník napájený četnými prameny a potokem z Radonic. Původní název rybníku byl „Pod skálou“. Rybník zanikl spolu s hradištěm „Vřesek“. Během času a různým písařským přepisům se název ustálil na „Brížek“. Díky četným velkým pramenům bylo údolí předurčeno k pěstování velkého množství zeleniny hlavně pro pražské kláštery. Části „Brížku“ byla skála s hlubokými průrvami, kam se ukládala uhybnulá zvířata. Místo bylo známé pod názvem „Mrchoviště“. Po jeho zániku a urovnání zeminou bylo osázené stromy a zarostlé náletovým dřívím. Vznikla tak „Bažantnice“.

Celé údolí „Brížek“ se zarostlou „Amerikou“ je obklope-

no několika lesíky: „Na skalce“, „Jenštejnský lesík“, „Vinořský lesík“. Uprostřed údolí pod „Jenštejnským lesíkem“ byla „Sůrova skála“ se silnými prameny vody. Byl to ráj užovek, ptactva, zvěře, motýlů, ještěrek a žab, ale i s velkým množstvím lučních květů, bylinek a kvetoucích stromů. Jako děti jsme se chodily dívat na velké spletnice užovek. Nyní je

V části dna původního rybníka jsou zřízeny výběhy pro koně. Výběhy jsou stále mokré a koně stojí celoročně v bahně.

Za Jenštejnem v místech kde začala velká výstavba Nového Jenštejna, vyvěral velice silný pramen pitné vody „V Loučkách“. Pramen byl tak silný, že v padesátých letech plánovala obec z tohoto místa vybudovat rozvod pit-

stavené v 19. století ve zrušeném lomu. Kámen z tohoto lomu se dobýval pro stavbu původní tvrze v 1. polovině 14. století. Spojení lomu s tvrzí bylo uměle vykopaným úvozem zvaným „Velký“. Od úvozu až ke tvrzí byla část polí zvaná „Na velech“. Pole a stráň od úvozu směrem k Podolance měly název „Na vinici“. Ještě v polovině 20. století zde rostlo několik keřů zplanělé révy.

Ve středu obce na návsi stávaly 2 významné objekty. Jeden bohatý – druhý chudý. Zajímavé bylo, že stály velice blízko sebe. Ten bohatý byl statek s názvem „Na kopečku“, nyní přestavěn na rodinný dům. Tím druhým byl dům pro ubytování chudých lidí zřízený v místech dnešního parkoviště před hospodou „U Cafourků“. Byla to tak zvaná „Pastouška“. Dům zanikl kolem roku 1900.

Cestě za stodolami jenštejnských gruntů vystavěných v letech 1530 – 1580 se dodnes říká „Za humny“. Domkům v bývalém hradním vodním příkopu a na hrázi „Doleního“ rybníka se říkalo „V chaloupkách“. Stráň nad cestou podle hřiště do „Katovic“ byla neprostupně zarostlá akátím a nesla název „V akátkách“.

V údolí pod hradem pod silnicí „Vinořská“ jsou dva hluboké skalní sklepy. Oba v současné době nepřístupné. 1. dostal jméno „Vinný sklep“ pro jeho tvar s výklenky pro sudy s vínem. Druhý sklep mnohem hlubší a se silným pramenem se jmenoval „Ve studánce“. Celé podhradí sem chodilo pro výbornou pitnou vodu.

Celá naše obec se rozkládá na skalnatém podloží s četnými prameny jejichž voda stékala do vodnatého potoka a přes několik rybníků v údolí „Chobot“ se vlévala v Brandýse n. L. v místě zvaném „Na Světicí“ do Labe. Vody bylo tolik, že stačila pohnět mlýnská kola olejného mlýna na hrázi „Doleního“ rybníka. Louce pod mlýnem se říkalo „Pod olejnou“.

Všechny rybníky měly čistou vodu a nebyl snad jediný Jenštejňák, který by se v nich nenaučil plavat. V současné době nám spolu s vodou odplavaly i pomístní názvy.

Václav Kovanda, kronikář obce

„...a obec místní byla z klidu vyrušena vyhlášením světové války“

Zobecní kroniky, která radosti i starosti každodenního jenštejského života popisuje od roku 1913, vybíráme zajímavé pasáže, které se věnují běžným životním událostem i věcem zcela výjimečným, jako jsou světové války, dlouhé a tuhé zimy nebo smrt T. G. Masaryka. Přinášíme úryvky z let 1913 až 1938. Sepsal je muž, který se na úvod pamětní knihy představuje: „Jakožto prvním kronikářem byl jsem pověřen já, Jos. Mareček, strojní zámečnick, narozen 14. 11. 1886, majitel domu číslo 44.“

Zdejší obec jest v pěkné poloze a zastavěnou plochu má v podobě koňské podkovy. Historickou památkou dosti četně výletníky navštěvovanou jest (bašta) zřícenina hradu Jenštýna. Obec sama má 59 čísel s malou osadou tzv. Katovičky a čítá okolo čtyř set obyvatel. Většina jich žije se prací zemědělskou.

Ve zdejší obci nebylo žádných spolků, až roku 1913 s přispěním místní mládeže založil jsem divadelní kroužek ochotníků, který provozoval vzdělávací divadelní hry až do roku 1914, kdy byla obec místní z klidu vyrušena vyhlášením světové války. Světové války účastnilo se ze zdejší obce 46 mužů.

Převrat 28. října 1918 proveden byl ve zdejší obci v úplném klidu. V době popřevratové, kdy mohl každý své národní cítění volně prohlásit, zakládaly se ponejvíce sokolské jednoty. Tak i ve zdejší obci založena byla tělovýchovná jednota Sokol v měsíci březnu 1919. (...) Dne 11. září 1926 byla schválena stavba elektriky, svítiti se započalo v předvečer svátku republiky 28. října 1926.

Ke konci roku 1928 ulehla tuhá zima, která vyvrcholila až na stupeň – 33° dne 11. února a potrvála až do března, kdy 2. března byl mráz 25° pod nulou. Následkem mrazů většina ovocných stromů, a to celé třešňové aleje po stranách silnice k cukrovaru pomrzla. Ořechy, staré stromy, které krásily náves i s kaštanovou alejí

podél obecního rybníka, vzaly za své. Obec, touto zkárou zbavená své okrasy, byla jak po válce zpusťšená obec.

Počátkem roku 1930 bylo přikročeno památkovým úřadem k opravě zříceniny. Divadelním nábořem odehrány byly ku vzdě-

delních her domácími ochotníky osvětové komise.

Za zásluhy pro stát a zemědělský stav jmenován byl k 60letým narozeninám 5. dubna čestným občanem místní obce minist. předseda pan Antonín Švehla, sedlák z Hostivaře.

„Divadelním nábořem odehrány byly ku vzdělání občanstva divadelní hry, které však nenabýly pochopení ku provozování dalších divadelních her.“ Představení Maryša, 1919.

„... byli odvedeni i s povozy další koně, takže v celé obci zbylo pouze 5 párů nepotřebných koní. Práce ovšem zůstala hojně pozadu.“ Na dvoře sedláka Stacha kolem roku 1930.

lání občanstva divadelní hry, které však nenabýly pochopení ku provozování dalších divadelních her. (...) Osvětová činnost se zakládá pouze na vzdělávání občanů, půjčováním vzdělávacích knih z obecní knihovny, která čítá dnes 300 svazků a z provozování diva-

Dne 14. září 1937 byla obec vzrušena truchlivou zprávou, že Bůh k sobě povolal prvního presidenta, osvoboditele T. G. Masaryka. Zpráva hlubokým smutkem zapůsobila u všeho obyvatelstva místní obce a každý občan po celou dobu pohřebních obřadů dlel

svými myšlenkami a srdcem tam, kde odcházal všemi ctěn a milován náš první president a osvoboditel – T. G. Masaryk.

Počátek roku 1938 byl víc štědrý na sněh, ačkoli zima byla dosti příjemná. Ve dnech květnových počaly vznikat sbory z neklidu Němců v pohraničí a po zabrání Rakouska Německem bylo povoláno z místní obce 5 záložníků k zajištění československých hranic. V této neklidné době, aby bylo vše dovršeno, na Brandýsku vypukla zhoubná dobytčí nákaza slintavka a kulhavka. Tato zhoubná nemoc nabyla takového rozsahu a udělala tolik škod, že ani za dvě léta se mnozí rolníci nevzpamatují.

Dne 12. září, kdy započal protistátní živel Henleinovců, bylo již 13. září povoláno opět oněch 5 záložníků do zbraně. Tyto dny jsme prožívali v nejistotě a vyhlášení stanného práva dne 14. září v německých okresích obyvatelstvo na chvíli uklidnilo. Dlouho to však nepotrvalo a již nastoupilo rozhořčení nad zradou našich spojenců, kteří nám diktovali mír za těžkých podmínkách. Dne 23. září v nočních hodinách byla vyhlášena mobilizace všech ročníků do čtyřiceti let a odchod koní evidenčních. Z místní obce odešlo do služeb vlasti 35 vojáků, kteří odcházeli v klidu se vši odvahou bránit své vlasti. Obyvatelstvo se chovalo vzorně, bez slz a nářků, každý běžel za svou povinností.

Dne 26. září byli odvedeni i s povozy další koně, takže v celé obci zbylo pouze 5 párů nepotřebných koní. Práce ovšem zůstala hojně pozadu, avšak zbylé obyvatelstvo snažilo se, by nikde nezůstala úroda na poli. Občané též konali strážní služby v obci. Každá však volná chvíle se věnovala do pozdní noci posloucháním zpráv z rádia. Nejkritičtější den byl 30. září, kdy prohlášen předsedou vlády arm. gen. Janem Syrovým manifest k národu. Otuzilí mužové ze světové války a ženy se slzy v očích loučili se v duchu se stoletými českými hranicemi.

Michaela Sladká

Chcete, aby si vaše záznamy za pár desítek let četli budoucí obyvatelé Jenštejna podobně jako vy dnes?

OBEC HLEDÁ KRONIKÁŘE, KTERÝ BY ZAZNAMENÁVAL DŮLEŽITÉ UDÁLOSTI V NAŠÍ OBCE.

Další informace na: info@jenstejn.cz

Tajemné podzemní chodby plné sušených švestek

Hrad bez pověstí o tajných únikových chodbách by nebyl pravým hradem. Tak je tomu i v Jenštejně. A tak člověk tu a tam zaslechne zkratky o podzemních chodbách vedoucích do Víně nebo zase na druhou stranu na Dřevčice a Brandýs. Jaká je o nich pravda?

Pískovcové podloží umožňuje lidské ruce vykutat s rozumnou námahou poměrně rozlehlé podzemní prostory. V čelnitějších pískovcových oblastech jako je např. Kokořínsko nebo Český ráj využívali místní obyvatelé pískovcových svahů k budování sklípků, chlívků nebo třeba sušáren na ovoce. V naší rovinaté krajině nemáme tolik příležitostí podobná zařízení vysledovat, třebaže se zde pískovec na řadě míst pod povrchem rovněž hojně vyskytuje. Většinou zde chybí příkrší svahy, do nichž by se bylo možno z boku dobývat.

Jenštejn je vzhledem k přítomnosti specifického údolí, na jehož konci se nachází uměle vyhloubený hradní vodní příkop, tak trochu výjimkou (podobně třeba i Víně). Příkrší stěny příkopu a nejbližší okolí poskytl místním lidem možnost zřídit si pro hospodářské účely jmenované podzemní prostory. Jiné hloubené stoky vedou do místních rybníků. Ve všech případech se ovšem jedná o lidská díla vzniklá z hospodářských potřeb a s domnělými únikovými chodbami z hradního pána nemají nic společného.

Procházela se podzemními chodbami bílá paní? Sloužily jako únikové cesty hradním pánům? Nejspíš vůbec ne.

zdroj: Pixabay

Podíváme-li se na podobné pověsti o chodbách na panských sídlech jinde v blízkém Polabí, zjistíme, že i tam podzemní prostory byly budovány v prvé řadě k praktickému každodennímu využití. V Čelákovcích na tvrzi mají podzemní chodbu, jejímž účelem je (kromě využití coby sklepa) spojení areálu tvrze s přilehlým mlýnem. Není to překvapivé, ne-

boť před mnoha staletími tvrz a mlýn v Čelákovcích vlastnili totožní majitelé. Chodba ústící v úrovni níže položeného mlýnského dvora sloužila vlastně jako celkem pohodlná zkratka. Před několika měsíci byla částečně zpřístupněna veřejnosti a stala se součástí expozice tamního muzea.

Tvrz ve Vyšehorovicích je dalším místem opředeným četnými

pověstmi o únikových chodbách. Některé z nich měly údajně vést až ke kapli na Břístevské hůře. Když pak v roce 2011 při budování nové obecní kanalizace bagr zhruba 80 m od tvrze přetnul podzemní tunýlek směřující právě téměř přesně k tvrzi, nastal mezi občany velký rozruch, že tak dlouho hledaná chodba byla konečně nalezena.

Podrobný průzkum téměř 20 metrů dlouhého koridoru však ukázal, že se nejedná o únikovou chodbu, ale o těžební štolu na dobývání lupku (strop i podlahu tvoří pískovec, stěny jsou právě z těžebního lupku). Konec štolý nekončí závalem, dávní těžaři na výmaz peci vhodného lupku zkrátka v kopání dál nepokračovali. Vstupní otvor je dnes opět zasypán.

Jste našim prozaickým vysvětlením zklamáni? Nabízíme útěchu: jinou kapitolou jsou totiž městské podzemní systémy vzniklé především pospojováním sklepů. Za nimi se můžete vypravit do Českého Brodu. Tamní podzemí pod náměstím je přístupné v otevírací době infocentra.

Martin Hůrka, Brandýské muzeum

Na hrad za zamilovaným Janem

Od prvního dubna se na jenštejnský hrad vrací život a návštěvníci se budou znovu dozvídat o jeho nejslavnějším obyvateli – ctihodném arcibiskupovi Janu z Jenštejna. Víte ale, že stavbu hradu provází nešťastná láska? Kdo byl muž, který se o stavbu hradu zasloužil, a odkud se ve znaku Jenštejna vzaly dvě supí hlavy? A co se málo ví o skromném a asketickém Janu z Jenštejna, jehož upřený pohled vás provází v hradní kapli?

Základní kámen pro stavbu hradu položil na konci 14. století Pavel z Jenštejna. Byl to vzdělaný muž, stýkal se s předními osobnostmi církve i s panovníky. Působil jako královský notář, strážce pečeti a pokladu Karla IV. Ze svého rodového erbů pánů z Vlašimi přenesl do nového jenštejnského erbů dvě supí hlavy.

S milovanou manželkou Markétou měl Pavel syny Martina, Jana, Václava a Pavla. A právě pro nejstaršího Jana bylo třeba v prů-

Jan z Jenštejna bývá zobrazován jako ctihodný a moudrý starý muž. Málo se ví, že na počátku jeho života stála nešťastná láska a že on sám byl renesanční člověk, který rád tančil, zajímal se o umění a vyhledával společnost. Náhrobník Jana z Jenštejna v bazilice sv. Praxedy v Římě, zdroj: Wikipedie

běhu jeho dospívání hledat budoucí uplatnění. Starostlivý otec si přál, aby Jan vystudoval v Praze a později i v Paříži jako sám císař Karel IV., ke kterému měl Pavel z Jenštejna velmi blízko.

Zdalo se ale, že se Jan nechce otcovu nápadu podrobit a vidina studií v cizině ho vůbec neláká.

Trávil celé dny na hradě, který byl v té době těsně před dokončením. Býval tichý a zamyšlený a zdůrazňoval své matce, že nechce hrad opustit, dokud nebude dostavený.

Markétě netrvalo dlouho přijít na to, že se Jan zamiloval do dcery hradního stavitele. Budoucnost svého syna vzala do svých rukou a jejího otce přesvědčila, aby ji z Jenštejna odvezl. Zdrčený Jan po zmizení své vyvolené hrad hned opustil a odjel do Prahy na univerzitu. Svou lásku už nikdy nespátral.

Jan díky vlivným známým otce a jeho bohatství studoval v Praze, Padově, Bologni a v Paříži. Seznamoval se s církevními hodnostáři a předními osobnostmi. V pětadvaceti letech se stal míšeňským biskupem, v roce 1378 byl jmenován třetím pražským arcibiskupem. Byl považován za jednoho z nejvíce

vzdělaných českých šlechticů druhé poloviny 14. století, věnoval se i literární a hudební tvorbě. Působil jako kancléř Václava IV., byl jeho nejbližším spolupracovníkem. Po čase se ale mezi nimi objevily neshody a nepřátelství.

Uvádí se, že se Jan z Jenštejna velmi změnil po vyléčení z moru v roce 1380. Předtím se účastnil světského života, měl rád hony, turnaje, tanec, zajímal se antické umění. Po nemoci se z něj stal asketa, který spal na kamenné podlaze a praktikoval sebekřivost. V roce 1396 se vzdal arcibiskupského postu a odešel do Říma, kde po třech letech zemřel v chudobě a osamocení. Tím rod pánů z Jenštejna zanikl.

V roce 1894 byla pojmenována po Pavlovi z Jenštejna tehdy nově vystavěná ulice na Novém Městě – Jenštejnská. Jenštejnové měli rozsáhlý majetek, několik domů v Praze, například kolem roku 1356 také výstavný dům v této Jenštejnské ulici, která leží poblíž Resselovy ulice.

Michaela Sladká

Veterán párty letos po deváté

Rozhovor s Janem Brunnerem, zakladatelem Klubu historických vozidel Horní Počernice

Jeden vůz krásnější než druhý, nejstarší z roku 1906, nejnovější z 80. let dvacátého století.

Vloni vedla spanilá jízda i přes Jenštejn. A co čeká plechové dědečky v letošním 9. ročníku? Na to jsme se zeptali Jana Brunnera, který je zakladatelem a místopředsedou Klubu historických vozidel Horní Počernice.

„Letošní ročník proběhne poslední víkendovou sobotu v dubnu na Chvalské tvrzi v Horních Počernicích a můžete se těšit na různé soutěže. Například o nejstarší či nejzajímavější vozidlo, nejzajímavější kostým apod. Pro děti jsou nachystány RC modely aut, které si mohou pojmenovat a řídit. Nebudou chybět ani hasiči či vojenská vozidla.“

Kolik vozidel můžeme vidět?

Letos jich očekáváme přes sto třicet. Slavnostního dne se mohou zúčastnit lidé s veterány z celé republiky, přijíždějí i nadšenci z Německa. Vozidla jsou rozdělena do tří kategorií – v první jsou auta pocházející z dob do roku 1945, ve druhé od roku 1946 do roku 1960, ve třetí od roku 1961 do roku 1970.

Pojí se s nějakým autem zajímavá legenda či historie?

Každý rok představíme příběh některého z vozidel, vloni to byl

například o vozidle značky Aero z roku 1934, které putovalo od majitele k majiteli celým světem, nakonec bylo vydraženo v Austrálii a vrátilo se zpět do České republiky.

Jaký bude letošní příběh?

„Neprozradím, je to vždy překvapení,“ usmívá se pan Brunner.

Patřilo některé z vozidel známé osobnosti?

„To víte, že ano. Bylo zde vozidlo značky Aero, které patřilo Vlastu Burianovi nebo vůz značky Bugatti krásné Elišky Junkové, nejlepší závodnice všech dob.“

Příští ročník bude jubilejní, chystáte něco speciálního?

„Rádi bychom se více propojili s okolními vesnicemi, kde bychom zastavili a místním nechali prohlédnout plechové miláčky pěkně zblízka. V plánu máme i Jenštejn, kde se nám velmi líbí zachovalá dobová náves a hrad s malebným podhradím. Tam se auta pěkně vyjímají.“

Jak dlouho existuje klub v Horních Počernicích a co je posláním tohoto klubu?

„Klub historických vozidel vznikl před 10 lety, kdy jsme začínali ve čtyřech lidech a asi s pětadvaceti auty. Máme skvělou partu lidí, kterou to baví a hlásí se nám

další. Našimi členy jsou majitelé veteránů např. ze Zelenče, Šestajovic či Klánovic. Jen z Jenštejna se k nám ještě nikdo nepřipojil,“ spiklenecky dodává. „Také úzce spolupracujeme s organizací Divizna, která pomáhá dětem s handicapem. Vstupné na naše akce patří zrovna jim.“

Který z veteránů se Vám osobně líbí nejvíc?

„Každé auto je hezké a každý majitel si myslí, že jeho miláček je ten nejlepší. A mají pravdu, každý vůz má svůj půvab. I proto nerozhodujeme, které vozidlo je nejhezčí, ale necháváme hlasovat diváky. Přehlídka má ještě jednu kategorii – motocykly, mezi něž patří i Velorex, který známe z kultovního filmu Vrchní, prchni! A právě motocyklista s ČZ 150 C zvítězil vloni v soutěžní jízdě, která vedla i přes Jenštejn – možná proto, že řidiči měli mimo jiné za úkol všimnout si po trase zajímavých staveb. Považuji to za znamenitý výkon, jet na motorce, a ještě pozorovat okolí! Po příjezdu totiž řidiči vyplňovali test, zda stavby sledovali skutečně poctivě.“

Kde se u Vás vzala ta láska k veteránům?

„To se asi dědí. Zkrátka to máte v sobě a není to jen láska ke starým autům, ale ke starým věcem

vůbec. Když se vám stará věc líbí a je poničená, opravíte ji a máte radost, že dál existuje a funguje. A veteráni – pokud jsou udržovaní, mají testaci, dostanou zelenou značku a majitel zaplatí pojistku – mohou jezdit v běžném provozu.“

Účastníte se i nějakých závodů či jiných akcí?

„Přes léto jezdíme na akce jiných klubů, zkrátka klasická klubová činnost. Děti z organizace Divizna bereme na různé akce sebou, je to pro ně zábava. Také se nám podařilo uspořádat dvě výstavy – jednu o historii automobilky Aero, druhou o československých motocyklech, kde byly čtyři desítky motorek.“

Členové klubu se scházejí každou první středu v měsíci, tedy v den, kdy v poledne houkají sirény, tomu říkám připomínka bez kalendáře, jako za starých časů ☺.

Gabriela Švancarová

Kam za kulturou

Přehled kulturních akcí v našem regionu

Výčet akcí, termíny a kontakty jsou převzaty od dotázaných obcí, pořadatelů a webových stránek. Máte-li vy sami jakýkoliv tip na další místa či akce, o kterých bychom měli přístě informovat, obraťte se přímo na naši redakci.

Jenštejn

Aktuální program, detaily a rozpis naleznete na: www.jenstejn.cz

31. 3. (16:30) – Odemykání hradu Jenštejn
6. 4. – Uklidíme Česko
14. 4. – Velikonoce na hradě
30. 4. – Pálení čarodějnic
26. 5. – Řemeslný den na hradě
22. 6. – JenštejnFest
29. 6. – Letní hra(d)ni na hradě Jenštejn

Kulturní centrum Radonice

www.kcradonice.cz

30. 4. – Čarodějnice (Rodinný park Amerika)

19. 5. (20:00) – One woman show Haliny Pawlowské (Obecní dům Radonice)

1. 6. (14:00) – Den dětí a večer rodičů (Rodinný park Amerika)

28. 6. (20:00) – LUCIE revival – vítání prázdnin (Rodinný park Amerika)

Radonice – ZOOPark

1. 4. – 31. 10. Můžete ZOOPark navštívit v čase 8:30–17:00. www.zoopark-radonice.cz

Obec Dřevčice

www.drevvice.cz

25. 5. – 125. výročí založení SDH Dřevčice (fotbalové hřiště)
8. 6. – Dětský den (fotbalové hřiště)
28. 6. – Rozloučení se školním rokem (park u školy)

Vinoř

www.vinorseprobouzi.cz

23. 3. (14–18) – Vinořské jaro (Vinořské náměstí)

27. 4. (15–20) – Čáry (fotbalové hřiště)
8. 5. (14–16) – 10. Vandráček (putování pro Vinoři – ZŠ, Prachovická ulice)

2. 6. – Dětský den (farská zahrada)
Na všech těchto kulturních akcích můžete přispět na CHARITATIVNÍ VEŘEJNOU SBÍRKU na 10letého chlapce z Vinoře, který je po operaci a chemoterapii kvůli OSTEOSARKOMU.

Vinoř – Hoffmanův dvůr

www.hoffmanuv-dvur.cz

2. 4. (20:00) – Silvana (kino)
6. 4. (20:30) – Karaoke Roberta Šmída
7. 4. (18:00) – Mládí nevypřechej (talk show)

8. 4. (20:00) – Zrodila se hvězda (kino)

14. 4. (16:00) – Pat a Mat (kino)

16. 4. (16:00) – Kibera – příběh slumu (kino)

30. 4. (16:00) – Čarodějnice

30. 4. (20:00) – Cover Trio (taneční zábava)

Kbely

www.praha19.cz

13. 4. (11–17) – Velikonoční jarmark (CP Kbely)

14. 4. (9:45) – Vypusťte šakala (běžecký závod)

22. 4. (18:00) – Velikonoční koncert (Kostel sv. Alžběty Duryňské – Kbely)

30. 4. (14:00) – Pálení čarodějnic (LD Kbely)

17. 5. – Závodů koloběžek (CP Kbely)

1. 6. – Den dětí aneb Ať žijí duchové (CP Kbely)

15. 6. – Loučení se školním rokem (LD Kbely)

Horní Počernice – Chvalský zámek

www.chvalskyzamek.cz

do 14. 4. – Pestrobarevná výstava Svět kostiček pro děti i dospělé
20. 4. – 25. 8. – Umění loutky (výstava)
27. 4. (9:00) – Veterán Párty 2019
28. 4. – Pohádková neděle na zámku s Čarodějnici
30. 4. – Čarodějnice na Chvalské tvrzi
17.–19. 5. – Prodloužený detektivní víkend na zámku aneb pátrej na vlastní pěst!
16. 6. – Svatojánský bál princezen a rytířů
22.–23. 6. – Detektivní víkend na zámku aneb pátrej na vlastní pěst!

Divadlo Horní Počernice

Aktuální program naleznete na: www.divadlopocernice.cz

1. 4. (19:30) – Bohemian Rhapsody (kino)
4. 4. (19:30) – Do ložnice vstupujete jednotlivě
6. 4. (19:30) – Lízinka
7. 4. (16:00) – Finianova duha (muzikál)
10. 4. (19:30) – Zrodila se hvězda (kino)
12. 4. (18:00) – Jarní koncert (koncert)
13. 4. (19:30) – Lízinka
15. 4. (19:30) – Návštěva z ordinace (talk show)
16. 4. (19:30) – Bohemian Rhapsody (kino)
22. 4. (15:00) – Čertí brko (kino)
24. 4. (19:30) – Karel Plíhal (koncert)
25. 4. (19:30) – Znovu ve hře (kino)
28. 4. (15:00) – Vypečená pohádka
29. 4. (19:30) – Nalevo od výtahu

Zámecký areál Ctěnice

www.muzeumprahy.cz

24. 3. – 13. 10. – Nashle na skle / Současná tvorba studentů a pedagogů ...
Nádraží Praha Těšnov – provoz obnoven (stálá expozice od 9. 4. 2017)
Řemesla v pořádku (stálá expozice)
Kámen v pravěku (stálá expozice)
Zámek Ctěnice / Dějiny, stavební vývoj a obnova (stálá expozice)
Dějiny obce Vínore / Od pravěku do 20. století (stálá expozice)

Klánovice – KC Nová Beseda

www.kcnovabeseda.cz

1. 4. (19:00) – Klánovický svařák (divadlo)
2. 4. (20:00) – Zelená kniha (kino)
4. 4. (19:30) – Transsibijská magistrála (přednáška)

15. 4. (20:00) – Roma (kino)
16. 4. (19:00) – Vernisáž výstavy Irena Procházková – V hlavě
23. 4. (20:00) – Skleněný pokoj (kino)
25. 4. (19:00) – Jak lépe rozumět sobě a svým dětem (přednáška)
27. 4. (19:30) – 7. narozeninový koncert KC Nová Beseda – Kamil Střihavka a Trio (koncert)

Brandýs nad Labem

www.brandysko.cz

6. 4. (10–17) – Zámek pro děti – zahájení sezony (zámek Brandýs nad Labem)
12. 4. (10:00) – vernisáž k 8. ročníku Ekokonference (Kočárovná), výstava potrvá do 26. 4. 2019
13. 4. (10–16) – Velikonoce na zámku (zámek Brandýs nad Labem)
19. 4. (10:00) – Vítáme Jaro (Masarykovo náměstí Brandýs nad Labem)
20. 4. (10:00) – Velikonoční trhy (Masarykovo náměstí Brandýs nad Labem)

28. 4. (10–17) – Oslava Dne Země (Rodinný klub Klíček)
30. 4. (15:00) – Čarodějnice na sokolském hřišti
2. 5. (16:00) – vernisáž Výtvarné práce seniorů města (Kočárovná), výstava potrvá do 29. května 2019
4. 5. (11:00) – Audience u císaře Karla I. (zámek Brandýs nad Labem)
7. 5. (18:00) – vernisáž výstavy Maluj, co vidíš – Helga Weissová-Hošková (brandýská synagoga), výstava potrvá do 21. 6. 2019
11. 5. (16:00) – Městský běh (Masarykovo náměstí Brandýs nad Labem)
11. 5. (10:00) – Hrátky s kocourem Mikešem (Oblastní muzeum Praha-východ)
12. 5. (10–12) – Férová snídaně (Kočárovná)
13. 5. (9:00) – XXI. ročník Macharova Brandýsa (zámek Brandýs nad Labem)
18. 5. (10:00) – Brandýské lovy (zámek Brandýs nad Labem)

18. 5. (14–18) – Zahradní slavnost – knižní blešák a Restaurant day (Rodinný klub Klíček)
23. 5. (19:30) – Dechové kvinteto PKF (brandýská synagoga)
25. 5. (10:00) – Sraz veteránů (Panská zahrada u brandýského zámku)
1. 6. (10–20) – Polabský Montmartre....den lásky k umění (Panská zahrada u brandýského zámku)
1. 6. (17:00) – vernisáž výstavy Barvy a vůně květin – Věra Paterová, výstava potrvá do 25. 6. 2019
7. 6. (9:00) – Den dětí (heliport ve Staré Boleslavi)
7.–8. 6. – Loukafest (Panská zahrada u brandýského zámku)
15. 6. (10:00) – Zámek pro děti (zámek Brandýs nad Labem)
15. 6. (10:00) – Vinný košť na růžovo (zámek Brandýs nad Labem)
16. 6. (17:00) – Czech Brass Festival – BrassFive (brandýská synagoga)
18. 6. (10:00) – Jezdecká Akademie SZEŠ (Panská zahrada u brandýského zámku)
22. 6. – Houštecký cyklomaraton – Houštka – www.cyklomaraton.cz
25. 6. (18:00) – vernisáž výstavy Z židovských tradic – obrazy M. Podwala (brandýská synagoga), výstava potrvá do 6. 9. 2019
28. 6. (17:00) – vernisáž výstavy pohledy s Kantorkem (Kočárovná), výstava potrvá do 15. 7. 2019

Brandýs nad Labem – Kino

Aktuální program kina naleznete na kinobrandys.cz

Brandýský Matýsek

www.brandyskymatyssek.cz

9. 4. (19:00) – Co se vztekem v páru/rodině (přednáška)
25. 4. (10:30) – Barefoot obouvání dětí i dospělých (přednáška)
11. 5. (13:00) – Dětský běh (Masarykovo náměstí)

Šestajovice – Svíčkárna RODAS

www.rodas.cz

Prohlídky knoflíkárny probíhají od ledna do června každou sobotu a neděli ve 12 a v 15 hodin.
Mýdlárna je pro veřejnost otevřena celoročně každou sobotu a neděli od 10–18 hodin.
Čokoládovna je pro veřejnost otevřena celoročně každou sobotu a neděli od 10–18 hodin.
Prohlídky perníkové chaloupky probíhají od ledna do června každou sobotu a neděli ve 12 a v 15 hodin.
Výrobní dílny svíčkárny pro veřejnost jsou otevřeny každý den od 14–18 hodin, v sobotu a v neděli od 10–18 hodin.

Výstava seznamuje s vývojem vztahu člověka ke zvířatům od prvobytně pospolné společnosti do současnosti. Všimá si některých druhů ptáků vyhynulých v průběhu vývoje živočišných druhů, se kterými se lidé potkávali v době zkamenělin. Nejvíce prostoru je ale věnováno popisu jednotlivých druhů ptáků skutečných nebo i vymyšlených, které ovlivnily lidskou fantazii v mýtech, pověrách, které byly předlohami pro souhvězdí, božstva, staly se symbolem různých vlastností, byly převzaty jako znaky na erby atd.

Orkán i školení řidičů s cisternou: Začátek roku u hasičů

Jenštejnské družstvo na soutěži v Mukařově

Zásah v Horních Počernicích

Odstraňování následků silného větru na Hradní

V minulém prosincovém čísle občasníku jsem asi poněkud předčasně bilancoval hasičský rok 2018. Aby byla informace kompletní, tak musím zmínit ještě dva poslední prosincové výjezdy, a sice k požáru skladu v Horních Počernicích a zejména požár domu v Radonicích těsně před koncem roku. Konečný počet loňských událostí je tedy 27. Začátek roku byl pro jenštejnské hasiče poměrně klidný. Vyhnila se nám únorová sněhová kalamita a zaměstnal nás tedy až orkán Eberhard na začátku března. Nejprve jsme během noci odklízeli zejména v Radonicích menší popadané větve a došlo i na spadání tašky ze střechy. V pondělí 11.3. jsme si pak na odstranění a provizorní opravu uvolněných plechů na střeše v Jenštejně museli vyžádat plošinu ze stanice Stará Boleslav.

Zima je pro hasiče obdobím vhodným pro plnění plánu odborné přípravy, který každoročně vydává Generální ředitelství HZS. Kromě teoretické přípravy se velitel jednotky zúčastnil tzv. „velitelského dne“ pořádaného územním odborem HZS Mladá Boleslav, kde se mohl potkat s veliteli celé řady jednotek z našeho širšího okolí. Krátce po uzavěře tohoto vydání Jenštejnského občasníku se 3 naši řidiči zúčastní kurzu s na polygonu v Hradci Králové, kde si budou moct ověřit své schopnosti v řízení cisterny T815. Kurz je pořádán ve spolupráci s Asociací velitelů JSDH, které jsme členy. Na začátku dubna pak proběhne každoroční proškolení velitelů družstva a strojníků, které tentokrát proběhne v Houstce a podle propozic bude náročnější než obvykle.

Pro SDH Jenštejn je začátek roku vždy ve znamení výročních schůzí sborů. Byli jsme tak jako hosté například v Podolance, Zápech, Dřevčicích, Staré Boleslavi nebo v Brandýse nad Labem. Koncem ledna proběhla i výroční schůze našeho sboru a jako obvykle sloužila zejména k vyhodnocení minulého roku a formalitám spojeným s fungováním spolku. Přípravu na novou sezónu zahájilo i naše družstvo v požárním sportu. Kromě účasti v soutěži v uzlování v Mukařově se děvčata připravují i na letošní sezónu závodů v požárním útoku.

Jiří Hulík, zástupce velitele, JSDH, zastupitel

JENŠTEJNFEST

OBECNÍ LOUKA POD HRADEM
JENŠTEJN

22.6.2019

OD 16:30 HOD.

ROLLING STONES

REVIVAL PRAGUE 16:30 HOD.

LUCIE

REVIVAL MORAVA 18:30 HOD.

RED HOT CHILI PEPPERS

REVIVAL PÁPRIKACZE 20:30 HOD.

AC/DC

CZECH REVIVAL 22:30 HOD.

VSTUP ZDARMA

POŘÁDÁ OBEC JENŠTEJN

WWW.FACEBOOK.COM/JENŠTEJNFEST
WWW.JENŠTEJNFEST.CZ